

АЛЕКСАНДЪР ЯНКОВ
Професор по международно право
Ул. Любата № 7-9
1407 София
Тел: 962-81-49
Факс: 962-81-41

СТАНОВИЩЕ
на
проф. д-р Александър Янков
за дисертацията
„Съдът на Европейския съюз“
на
доц. д-р Атанас Марков Семов
за присъждане на научната степен „доктор на юридическите науки”

1. Разглежданият дисертационен труд е посветен на особеностите, компетентността, съставът, организацията и функционирането на съдебната институция на ЕС и съставляващите я съдилища.

Българската правна литература е все още твърде скромна, що се отнася до съдебната система на Европейския съюз. Публикувани са отделни изследвания, части от учебници и статии, посветени на Съда на Европейския съюз.

. Представеният на нашето внимание нъучен труд е спит за монографично изследване на особеностите на организацията на съдебната система на Европейския съюз, съдопроизводството пред Съда на Европейския съюз.: процедурните правила за преки искове, тълкувателната компетентност на Съда и производството за установяване на нарушения на правото на Европейския съюз от страна на държави-членки.

Запознаването с монографията на доц. Атанас Марков Семов позволява да се направи изводът, че авторът разполага с добри познания по международно право и право на Европейския съюз. Той притежава уменията да оценява критично научните източници, да анализира практиката на Съда на Европейския съюз, както и да доразвива научните схващания по проблемите, засегнати в монографичния труд. Атанас Семов използва успешно наличния научен апарат в своите изследваниял Европейския съюз, включително от последните седмици от работата по труда. Към редица трудове на чуждестранни автори се прибъгва за пръв път в българската правна литература. Използваните съчинения са коректно цитирани. Сам по себе си каталогът на цитираната юриспруденция на Съда е

ценен в голяма помощ на практикуващ юрист, национален съдия като изследовател на материята

Представеният труд притежава научна и практическа стойност. Той разглежда актуалните и същевременно дискуссионни проблеми в практиката на Съда на Европейския съюз. Налице е научно изследване и практически ориентиран труд. Също така безспорен е интердисциплинарният характер на труда, посветен на изключително широка тема. Той обаче няма обзорен характер, а изразява ясна научноизследователска задача .

В дисертационния труд се съдържат редица научни приноси. Намирам, че посочените в автореферата научни приноси са основателни. В изследването се прави анализ на производството за нарушения на правото на ЕС от държавите-членки. Без да се превръща в самостоятелен проблем в изследването, е засегнат въпросът за слабостите в действащата в България правна уредба на отправянето на преюдициално запитване от национална юрисдикция – макар и с много остър език. Направен е опит за цялостна теория по разглежданата материя, която се основава на достиженията на други автори..Изследването предлага цялостна единна терминология в разглежданата проблематиката.. Не винаги терминологията съответства на утвърденото в българската наука, но съм склонен да приема разбирането, че науката за интеграционното право би могла да изгражда свой собствен терминологичен апарат. Подобен подход виждаме у не един западен автор.

Сред приносите и този труд бих посочил още:

- систематизирането на обемната материя;
- смелото утвърждаване на концепцията за „съдебната власт” на ЕС;
- пълното представяне на новостите, внесени с Лисабонския договор и дори на проектите за създаване на нов патентен съд;
- очертаването на особената и ключова роля на практиката на интеграционния съд като източник на интеграционното право,
- оригиналният прочит на отношенията между интеграционния и националния съд с интересната нова теза за „доктринална власт
- и богатият научен апарат.

Критичните бележки в един обемен труд,, посветен на тази материя, е естествено също да са немалко. Като по-съществени бих посочил:

- необходимостта от анализиране на разграничението между интеграционните и международните съдилища – след като авторът твърди, че съдилищата на ЕС не са

международни съдилища, ЕС не е международна организация и неговото право не е Международно прав в проси, които остават спорни. Още повече, че тези въпроси според мен остават в някаква степен спорни...

- Консултативната компетентност на Съда на ЕС е представена несъразмерно кратко.
- Отделните глави имат твърде несъразмерен обем.
- Претенцията за цялостност на изследването все пак остава неизпълнена докрай – очевидно липсват другите производства, които съдилищата на ЕС са компетентни да гледат и най-вече практически и теоретично много важното производство за отмяна на актове на институциите на ЕС. Те дори не се споменават...

- - Според мен в този труд ,а и в друг български и чуждестранни изследвания, прекомерно и неубудително се изтъква определението на европейската правараздателна система като **„уникална“**. В същност тази система води началото си от френското и италианското право и се проявява в някои международни съдилища и трибунали. В тази връзка си позволявам да предложа на автора и други колеги, да се запознаят с второто издание на **„THE MANUAL ON INTERNATIONAL COURTS AND TRIBUNALS“**. Second Eoiton. Ruth Makenzie, Cesare Romano, Yuval Shany with Philippe Sands. OXFORD UNIVERSITY PRESS, 2010., в което се съдържат подобни на Съда на Европейския съюз процесуални особености.

- Накрая, смятам, че е уместно да се отчете дългогодишната и съвестна преподавателска дейност на кандидата, активните му усилия за обогатяване на научния живот чрез авторитетни международни конференции и издаването им в научни сборници, създаването на престижната Международна магистърска програма по Право на ЕС. Позволявам си да добавя и активна дейност на Атанас Семов в Българската асоциация по Международно право, към която се присъедини още като студент преди 18 години и на която заслужено стана един от нейните заместник--председатели

Въз основа на извършеното проучване установих, че представеният дисертационен труд „Съдът на Европейския Съюз” с автор доцент Атанас Марков Семов, д-р по право, отговаря на изискванията на чл. 12, ал. 2 от Закона за развитие на академичния състав в Република България, Правилника за прилагане на Закона, както и на Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на научни длъжности в СУ „Св. Климент Охридски” и мога убедено да определя своята положителна оценка.

София, 15 май 2012 г.

Проф Александър Янков